

V. Vaivashoitohallitus.

Vaivashoitohallituksen kertomus Helsingin kaupungin vaivashoidon hallinnosta vuonna 1921 sisälsi seuraavaa:

Vaivashoitohallituksen puheenjohtajana oli vuonna 1921 ensimmäinen alipalomestari luutnantti W. Bergström ja varapuheenjohtajana eversti O. Ehrström.

Hallituksen jäseninä olivat, ylivalvontansa alaisten alueiden mukaan ryhmitettyinä, seuraavat 30 henkilöä:

Alue.	Johtaja.	Apulaisjohtaja.
I.	Asioitsija K. Sinisalo	Neiti P. af Heurlin
II.	Filosofianmaisteri E. Heikel	Eversti O. Ehrström
III.	Prokuristi C. F. Fagerholm	Filosofiantohtori O. W. Louhivuori
IV.	Kansakoulunopettar O. Oinola	Rouva I. Kantanen
V.	Puuseppä J. Virtanen	Kirkonkassanhoitaja O. Forssell
VI.	Kirvesmies K. J. Aalto	Rouva M. Leino
VII.	Aluelääkäri V. Leontjeff	Vahtimestari J. Kivilahti
VIII.	Filosofiantohtori J. af Forselles	Rouva E. Kajander
IX.	Aluelääkäri L. Wetterstrand	Rouva H. Seppälä
X.	Neiti E. Fagerholm	Vanginvartija M. Korhonen
XI.	Rouva S. Thomasson	Neiti H. Edelman
XII.	Pastori S. Berglund	Rouva I. Grönstrand
XIII.	Toimittaja Y. Räisänen	Lääkäri A. Nikula
XIV.	Kansakoulunopett. A. Noponen	Johtaja A. Kuusi
XV.	Lääkäri R. Löfqvist	Rouva H. Öberg

Varajäseniä olivat kuritushuoneenlääkäri K. A. Tukiainen, viilaaja F. A. Åkerman, lääketieteenlenssiaatti J. Veikkola, toimittaja M. Paasivuori, rouva F. Lönnqvist ja rouva T. Oksanen.

Tarkastusalueiden rajat olivat samat kuin edellisenä vuonna.

Keskushallituksen kuuluivat puheenjohtaja Bergström, varapuheenjohtaja Ehrström sekä jäsenet Aalto, Berglund, C. F. Fagerholm, E. Fagerholm, Forssell, af Forselles, Leontjeff, Löfqvist, Räisänen, Sinisalo ja Virtanen.

Vaivashoitohallituksen osastojen jäsenistöt olivat kertomusvuonna seuraavat:

Ensimmäiseen osastoon kuuluivat I, II ja IV tarkastusalueen johtajat ja apulaisjohtajat, puheenjohtajana herra Ehrström ja varapuheenjohtajana herra Sinisalo; toiseen osastoon III, V ja VI tarkastusalueen johtajat ja apulaisjohtajat, puheenjohtajana herra Aalto ja varapuheenjohtajana herra Forssell; kolmanteen osastoon VII, VIII ja XI tarkastusalueen johtajat ja

apulaisjohtajat, puheenjohtajana neiti af Forselles ja varapuheenjohtajana herra Leontjeff ja neljänteen osastoon IX, X ja XII tarkastusalueen johtajat ja apulaisjohtajat, puheenjohtajana herra Berglund ja varapuheenjohtajana neiti Fagerholm. Viidenteen osastoon kuuluivat XIII, XIV ja XV tarkastusalueen johtajat ja apulaisjohtajat, puheenjohtajana herra Räisänen ja varapuheenjohtajana herra Löfqvist.

Suljetun vaivaishoidon lautakuntaan kuuluivat herra Ehrström puheenjohtajana, herra Fagerholm varapuheenjohtajana ja herra Virtanen, varajäseninä herrat Forssell ja Sinisalo.

Keskushallituksen käsittelemistä asioista, joilla on periaatteellista merkitystä tai jotka herättävät yleistä mielenkiintoa, mainittakoon seuraavat:

Tilan voittamiseksi kunnalliskodissa annettiin helmikuun 7 p:nä määräys, että äidit, jotka oli otettu laitokseen imeväisineen, saivat, ellei laitoksen lääkäri toisin määrännyt, jäädä sinne kunnes lapsi oli täyttänyt 9 kuukautta, minkä jälkeen lapsi, jos se edelleen jäi vaivaishoidon huostaan, oli annettava elätteelle tai siirrettävä lastenkotiin. Täten olisi äideillä tilaisuus hankkia itselleen työtä ja crota laitoksesta korvatakseen sensijaan kykynsä mukaan lapsen elatuskustannukset.

Maaliskuun 7 p:nä hallitus herra Aallon ehdotuksesta ja toimitetun selvityksen osoitettua, että enenevä työttömyys jo oli aikaansaanut vaivaishoidon menojen lisääntymistä sekä että oli pelättävissä, että työnpuute edelleen tulisi kärjistymään, päätti tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen toimenpiteisiin ryhtymisestä työttömyyden vastustamiseksi. Esitys ei antanut kaupunginvaltuustolle aihetta toimenpiteeseen.

Maaliskuun 21 p:nä päätettiin ryhtyä toimenpiteisiin kunnalliskodin ja työlaitoksen hoidokkien vakuuttamiseksi tapaturman varalta. Aikaisemmin oli ainoastaan palkattu henkilökunta ollut tapaturmavakuutettu.

Huhtikuun 18 p:nä otettiin käsiteltäväksi kysymys kunnalliskodin laajentamisesta. Koska sen lisäksi että kunnalliskodissa vallitsi sijain puute, sairaalatkin olivat laajentamisen tarpeessa oli tehty ehdotus kaupungin sairaalain yllähallituksen ja vaivaishoitohallituksen yhteisestä toiminnasta asiassa. Kun ehdotus kumpaisellakin taholla oli otettu suopeasti vastaan, asetettiin kysymyksen lopullista ratkaisua varten komitea, jossa yllähallitusta edustivat sairaalataarkastaja, lääketieteellisensiaatti G. Palander, ylim. professori E. Ehrnrooth, vaivaishoitohallitusta taas kunnalliskodin johtaja agronomi O. Granlund ja suljetun vaivaishoidon lautakunnan puheenjohtaja eversti O. Ehrström. Komitean ehdotuksesta vaivaishoitohallitus anoi kaupunginvaltuustolta, että kunnalliskodin alueelle rakennettaisiin uusi paviljonki, jota toistaiseksi, vaikkakin se hallinnollisesti ja taloudellisesti kuuluisi kunnalliskodin yhteyteen, oli käytettävä sekä sairaanhoito- että vaivaishoitotarkoituksiin. Kysymystä ei vuoden varrella lopullisesti ratkaistu.

Joulukuussa 1919 oli vaivaishoitohallituksen ja kaupungin sairaalain yllähallituksen kesken tehty sellainen sopimus, että niissä tapauksissa, joissa asianomaisen sairaalanlääkärin potilaan tilan johdosta oli ollut pakko ottaa sairaalaan henkilö, joka oman ilmoituksensa mukaan ei kyennyt itse maksamaan sairaalahoidoita, vaivaishoitohallituksen ensi kädessä oli vastattava kustannuksista. Sittenkuin kuitenkin oli osoittautunut, että sairaalat olivat liian laajasti tulkinneet tätä vaivaishoitohallituksen ylimalkaista sitoumusta, katsoi hallitus toukokuun 2 p:nä olevan syytä yllähallitukselle täydentää sopimustaan sikäli, että vaivaishoitohallitus ei vastannut muissa kunnissa asuvien henkilöiden sairaanhoidosta, eikä myöskään sellaisten henkilöiden, joille vaivais-

hoitohallitus, toimitettuaan tutkimuksen, oli havainnut olevan varaa itse maksaa sairaanhoitomaksunsa. Tämän ilmoituksen johdosta ylihallitus anoi rahatoimikamarilta, että vaivahoitohallitus velvoitettaisiin rajoituksetta vastaamaan kaikkien niiden henkilöiden sairaanhoidosta, jotka on otettu kaupungin sairaaloihin ilman että ovat voineet esittää maksusitoumusta tai suorittaa säädettyä ennakkomaksua. Sittenkuin vaivahoitohallitus siltä vaaditussa lausunnossa oli osoittanut ylihallituksen vaatimuksen mahdottomuuden ja samalla ehdottanut, että kysymys annettaisiin käsiteltäväksi sekakomitealle, on tällainen komitea, johon ovat kuuluneet sairaalatarkastaja G. Palander, ylim. professori E. Ehrnrooth, aluelääkäri V. Leontjeff ja toimitusjohtaja H. Myhrberg pohlinut sitä pääsemättä kuitenkaan yksimielisyyteen. Vaikkaakaan siis ei ole saatu aikaan varsinaista päätöstä, oli vaivahoitohallituksen korostamat näkökohdat kuitenkin käytännössä otettu huomioon. Rahatoimikamari ei kertomusvuonna ratkaissut kysymystä lopullisesti.

Toukokuun 17 p:nä oli hallituksen annettava lausunto revisionikonttorin kaupungin halkokonttoria vastaan tekemien muistutusten johdosta, ja hallitus päätti huomauttaa, miten joka suhteessa epäedulliset vaivahoitohallituksen pakolliset liiketoimet halkokonttorin kanssa olivat.

Kesäkuun 6 p:nä hallitus sai kaupungin sairaalain ylihallitukselta vastaanottaa valituksen sen johdosta että vaivahoitohallitus oli erittäin hitaasti toimittanut Kivelän sairaalaan otettujen, muista kunnista kotoisin olevien, mielenvikaisten henkilöiden kotiinhäyttämisen. Hallituksen osoitettua ylihallituksen valituksen epäoikeutetuksi tämä kysymys annettiin aikaisemmin mainitun, vaivahoidon maksuvelvollisuuden järjestämiseksi asetetun komitean käsiteltäväksi, joka pääsikin yksimielisyyteen käytännöllisestä menetelmästä sairaalaviranomaisten ja vaivahoitohallituksen yhteisten tarkoituksiperäin saavuttamiseksi.

Hätäapukomitea oli anonut, että hallitus ottaisi huostaansa 30 hätäaputoissa ollutta naista, jotka eivät kyenneet omalla työllään elättämään itseään, mutta kun hallituksella ei ollut mitään muuta naisten työlaitosta kuin kunnalliskoti ja siellä vallitsevan sijainpuutteen takia oli välttämätöntä mikäli mahdollista välttää uusien hoidokkien ottamista laitokseen, päätti hallitus heinäkuun 11 p:nä kehoittaa hätäapukomiteaa neuvomaan puheenaolevia työntekijättäriä kääntymään hallituksen puoleen saadakseen kussakin eri tapauksessa suoritettun tutkimuksen jälkeen siltä avustusta.

Marraskuun 7 p:nä hallitus teki rahatoimikamarille anomuksen, että hallitus työlaitoksessa vallitsevan sijain puutteen johdosta ja koska oli vaikeata antaa työnhaluksille vaivahoitohallituksen isäntävallan alaisille henkilöille tilaisuutta työllään maksaa velkansa kunnalle, oikeutettaisiin eräissä tapauksissa voimassa olevan vaivahoito-ohjesäännön mukaisesti siirtämään isäntävaltansa rahatoimikamarille, jolloin päämääränä oli näiden henkilöiden sijoittaminen kaupungin töihin. Rahatoimikamari epäsi anomuksen.

Marraskuun 7 p:nä herätettiin hallituksessa kysymys siitä, oliko syytä edelleen kuten aikaisemminkin jakaa avustuksensaajille nahkajalkineiden ohella myöskin puukenkiä, vai oliko vastedes jaettava yksinomaan nahkajalkineita. Kysymystä pohdittiin useissa kokouksissa ja päätökseksi tuli, että vaivahoitohallitus toistaiseksi, ainakin niin kauan kuin kaupungin kansakoulut jakoivat puukenkiä, jakaisi sekä nahka- että puukenkiä harkinnan jälkeen kussakin eri tapauksessa. Sääntönä oli oleva, että puukenkiä yleensä annettaisiin kouluikäisille lapsille, jota vastoin pienempien lasten ja aikuisten henkilöiden tuli saada nahkakenkiä.

Marraskuun 7 p:nä herätettiin hallituksessa kysymys siitä, oliko naiset, jotka ilmeisesti hankkivat elatuksensa haureudella, pakotettava suorittamaan takaisin vaivaishoitohallitukselle heille itselleen tai heidän lapsilleen annettu vaivaishoito. Keskustelussa huomautettiin, että oli epämiellyttävää vastaanottaa sellaisella tavalla ansaittua rahaa, mutta kun toisaalta puheenaolevien naisten ei pitäisi joutua edullisempaan asemaan kuin sellaiset, jotka eivät viettäneet siveetöntä elämää, katsoi vaivaishoitohallitus, ettei se voinut vahvistaa mitään yleistä sääntöä, vaan että jokainen tapaus oli erikseen tarkasti tutkittava.

Koska kunnalliskotiin oli otettu tuberkulosia potevia henkilöitä, joiden tauti kuitenkin lääkärintodistuksen mukaan esilloin ollut tarttuvassa asteessa, ehdotti kunnalliskodin lääkäri katsoen siihen että kunnalliskodissa oli vaikeata todeta, milloin tauti mahdollisesti kehittyi tartuntavaaralliseksi, että vaivaishoitohallitus päättäisi kieltäytyä vastaanottamasta kunnalliskotiin tuberkulosia potevia henkilöitä. Periaatteessa hyväksyen lääkärin esittämät näkökohdat hallitus marraskuun 7 p:nä katsoi, että sairaalasiain puute teki vaivaishoitohallitukselle mahdottomaksi kieltäytyä vastaanottamasta henkilöitä, joilla oli todistus siitä, etteivät he olleet tartuntavaarallisia, minkä vuoksi hallitus ainoastaan voi päättää mikäli mahdollista välttää tällaisten henkilöiden ottamista kunnalliskotiin.

Marraskuun 21 p:nä hallitus päätti saada aikaan läheisemmän yhteistyön kasvatuslautakunnan avioliiton ulkopuolella syntyneiden lasten tarkastajan kanssa, jotta lasten isiltä niin tehokkaasti kuin mahdollista voitaisiin vaatia korvausta heidän lapsilleen annetusta vaivaishoidosta. Nämä vaatimukset koskisivat muun muassa myöskin lapsia, jotka äiteineen olivat otettuina kunnalliskotiin.

Joulukuun 19 p:nä hallitus päätti sosialihallituksen vaatimassa lausunnossa ehdottaa hylättäväksi kaupunkilähetyksen anomuksen valtioavun myöntämisestä kulkurikodin uudelleen perustamiseksi Ryttylän tilalle, koska aikaisempi kokemus oli osoittanut, että kaupunkilähetyksen oli vaikeata saada koti täysin vastaamaan tarkoitustaan ja kun tila tarvittiin ja voitiin paremmin käyttää hyödyksi lastenhoitotarkoituksiin.

Joulukuun 19 p:nä vaivaishoitohallitus päätti kaupungin sairaalain ylläpitämiselle ehdottaa sen suuntaisiin toimenpiteisiin ryhtymistä, että kaupungin sairaaloihin ottamisen ehdoksi säädetty etumaksu yhdeltä kuukaudelta muutettaisiin kahden viikon etumaksuksi, jotta potilaalla olisi suurempi mahdollisuus itse maksaa sairaanhoitonsa joutumatta vaivaishoidon rasitukseksi.

Vaivaishoitohallituksen virkailijat ja muu henkilökunta. Kertomusvuonna kuoli syyskuun 22 p:nä eräs hallituksen virkailijoista, lastenhoidontarkastaja ent. kuvernööri I. Gordie pitkäaikaisen sairauden jälkeen, josta huolimatta hän kuitenkin viimeisen asti koetti pysyä työssään. Hänessä vaivaishoito menetti yhden taitavimmista, innostuneimmista ja velvollisuudentuntoisimmista työntekijöistään. Kuvernööri Gordie oli Helsingin kaupungin vaivaishoidon ensimmäinen lastenhoidontarkastaja ja vaivaishoidon lastenhoidon alalla saavutetut voitot ovat suureksi osaksi hänen ansiotaan.

Vaivaishoitohallituksen henkilökunnassa tapahtuivat vuoden varrella seuraavat muutokset:

Toinen assistentti konttoripäällikkö K. Berger erosi toukokuun 1 p:nä ja hänen seuraajakseen tuli kamreeri R. Rudolph. Sihteerintointia, joka oli avoinna, hoiti sijaisena hovioikeuden auskultantti V. A. Eloniemi. Ent. kuver-

nööri I. Gordien kuoltua hoiti lastenhoidontarkastajan virkaa tarkastusapulainen L. Sulin. Kaitsijoista erosivat neidit L. Koivisto toukokuun 17 p:nä ja L. Heikkinen heinäkuun 1 p:nä ja heidän seuraajikseen tulivat edellisen neiti G. Jalo, jälkimmäisen kaitsija neiti S. Soldan, jonka seuraajaksi taas tuli neiti E. Winter. Rekisteritoimiston johtajan virkaa hoiti sijaisena neiti E. Nyman heinäkuun 11 p:ään, jolloin siihen vakinaisesti otettiin neiti H. Sahrman. Ylim. kirjuriapulaiseksi otettiin neiti M. Sacklén ja rekisteritoimiston apulaiseksi neiti R. Lindholm. Vaivaishoidon kassaviraston kirjanpitäjäksi otettiin neiti E. Johansson, ylim. avustavaksi kassanhoitajaksi neiti L. Koivisto ja konttoriapulaiseksi neiti L. Lehto. Kunnalliskodin osastonhoitajatar neiti S. Olander erosi heinäkuun 1 p:nä ja hänen seuraajakseen tuli neiti E. Nordin; ylim. käsittöiden opettajattareksi otettiin neiti V. Salmi. Oulunkylän lastenkodin johtajatar neiti S. Syväne erosi elokuun 1 p:nä ja hänen seuraajakseen valittiin neiti A. Anttonen.

Kokoukset y. m. Yhteinen vaivaishoitohallitus kokoontui vuoden varrella kerran käsittelemään ohjesäännön 15 §:ssä mainittuja asioita. Keskushallituksella oli 21 vakinaista ja 1 ylimääräinen kokous, joissa käsiteltiin 1,426 asiaa. Näistä oli 305 toimitusjohtajan, 394 lastenhoidontarkastajan, 421 sihteerin, 14 johtajanapulaisen ja 292 suljetun vaivaishoidon lautakunnan valmistelemissä asioita.

Ensimmäisellä ja toisella osastolla oli kumpaisellakin 23, kolmannella, neljännellä ja viidennellä osastolla kullakin 24 kokousta. Niissä käsiteltiin 10,284 asiaa, joista 2,408 ensimmäisellä, 1,923 toisella, 1,957 kolmannella, 1,772 neljännellä ja 2,224 viidennellä osastolla.

Lähtevien kirjelmien kokonaisluku oli 3,939 ja niistä lähetti toimitusjohtaja 281, johtajanapulainen 204 ja lastenhoidontarkastaja 832. Sitäpaitsi kanslianjohtajat lähettivät yhteensä 837 ja kassavirasto 2,074 kirjelmää.

Katariinankadun 2:ssa olevassa kansliassa vastaanotettiin I—VI tarkastusalueella eli Pitkängsillan eteläpuoleisissa kaupunginosissa, Töölössä ja Meilansissa asuvia avunetsijöitä, I haarakansliassa Pengerkadun 4:ssä VII—XII tarkastusalueella eli X, XI ja XII kaupunginosassa asuvia avunetsijöitä sekä II haarakansliassa samoin Pengerkadun 4:ssä XIII—XV tarkastusalueella eli Vallilassa, Hermannissa, Toukolassa, Fredriksperissä ja Huopalahdessa asuvia avunetsijöitä. Vaivaishoitohallituksen pääkäuden, sihteerin- ja lastenhoito-osastot, rekisteritoimisto sekä kassavirasto sijaitsivat It. Heikinkadun 1:ssä.

Hallituksen kolmessa kansliassa käsiteltiin 72,952 asiaa, kuten taulusta III tarkemmin ilmenee.

Vaivaishoidon kassavirasto, joka hoitaa sekä vaivaishoitohallituksen että kasvatustalokunnan varainhallinnon, toimi kertomusvuonna oman menosäännön mukaisesti. Kassaviraston palveluksessa oli 1 kamreeri, 1 kirjanpitäjä, 1 pääkassanhoitaja, 2 apulaiskassanhoitajaa, 1 konttoriapulainen ja 1 vahtimestari. Haarakanslioiden kassanvalvojina toimivat asianomaiset kanslian johtajat.

Poliisitietä noudetut henkilöt. Vuoden varrella vaivaishoitohallitus syystä tai toisesta antoi poliisin kutsua tai noutaa 3,256 henkilöä. Näistä otettiin kunnalliskotiin ja työlaitokseen 103, joista 69 miehiä ja 34 naisia. Maaherralta anottiin 194 huolimattoman perheenlättäjän etsimistä kuulutuksella.

Henkilöitä, joita toimitusjohtaja vaivaishoitohallituksen puolesta poliisin pyynnöstä varoitti joutilaisuuden, kerjuun y. m. johdosta, oli 2,999, niistä 803 miehiä ja 2,196 naisia.

Elatusvelvollisten takaisinmaksuvelvollisuus. Mitä tulee kaupungissa asuvain elatusvelvollisten takaisinmaksuvelvollisuuden valvontaan, tehtiin vuo-

den varrella 1,891 päätöstä tällaisissa asioissa, minkä ohessa poliisille toimitettiin 3,256 kirjallista kutsu- ja noutopyyntöä. Annetun vaivashoidon korvauksena kertyi kaupungissa asuvilta maksuvelvollisilta elättäjiltä 307,524: 29 markkaa, jota paitsi työlaitoksessa suoritettulla työllä korvattiin 61,503 markkaa. Eri kunnilta saatiin 719,929: 88 markkaa ja valtiolta sotaorpojen elatuksen korvausta 149,036: 74 markkaa. Sitäpaitsi kannettiin muuta korvausta yhteensä 11,604: 47 markkaa, niin että vaivashoidolle vuoden varrella suoritettun käteiskorvauksen kokonaismäärä oli 1,188,095: 38 markkaa.

Vuoden kuluessa käsiteltyjen kysymysten lukumäärä, joissa vieraalte kunnalle oli tehty korvausvaatimus tai yksityistä elatusvelvollista vastaan oli nostettu syyte, oli 1,035, niistä 422 vuoden varrella vireille pantuja.

Kertomusvuonna julistettiin päätös 406 Helsingin kaupungin nostamassa korvausvaatimusjutussa sekä 59 kaupungille tehtyä korvausvaatimusta koskevassa jutussa, kuten allaolevasta yhdistelmästä tarkemmin näkyy.

	Helsingin kaupunki vierasta kuntaa	yksityisiä henkilöitä vastaan.	Yh- teensä.	Helsingin kau- punkia vastaan vireille pantuja korvausvaati- musjuttuja.
Maaherran päätöksellä:				
hyväksytyjä	162	26	188	37
osittain hyväksytyjä	99	4	103	1
hyljättyjä	61	1	62	15
	<u>Yhteensä</u>	<u>322</u>	<u>353</u>	<u>53</u>

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä:

hyväksytyjä	13	1	14	—
osittain hyväksytyjä	17	2	19	—
hyljättyjä	20	—	20	6
	<u>Yhteensä</u>	<u>50</u>	<u>53</u>	<u>6</u>

Kaiken kaikkiaan 372 34 406 59

Lastenhoito. Lastenhoito-osasto toimi kertomusvuonna samalla tapaa kuin aikaisemminkin.

Niiden lasten hoitoa koskevista kysymyksistä, joiden vanhemmat olivat osoittautuneet kykenemättömiksi näitä elättämään, hankki asianomainen osastohallitus samoin kuin aikaisemminkin oli ollut tapana lastenhoidontarkastajan lausunnon.

Lastenrekisterissä oli joulukuun 31 päivänä 1920 3,797 henkilöselvitystä ja vuonna 1921 tuli lisäksi 387 uutta selvitystä, joten niitä viimeksi mainitun vuoden päättyessä oli kaikkiaan 4,184.

Rekisteritoimisto. Yksityishenkilöt, hyväntekeväisyisyhdistykset y. m. tekivät rekisteritoimistolle seuraavat määrät avunetsijöitä koskevia tiedusteluja:

Yksityishenkilöt	266	Ruotsinkieliset kansakoulut ..	665
Hyväntekeväisyyden järjestä- misyhdistys	135	»Helsingin opettajaliiton kesä- virkistys toimikunta»	4,058
Lastensuojelukeskus	42	Työnvälitystoimisto	113
Kasvatuslautakunta	157	Amerikan punainen risti	452
Suomenkieliset kansakoulut ...	262		
		<u>Yhteensä</u>	<u>6,150</u>

Seuraavan määrän ilmoituksia puutteenalaisille henkilöille annetusta avusta tekivät allamainitut yhdistykset ja laitokset:

Kaupunkilähetykset	722	Ruotsinkieliset kansakoulut ..	126
Pelastusarmeija	1,491	Kansanlastentarhat	23
Lastenhoitoyhdistys	13	Amerikan punainen risti	29
Konvalescenthem—Toipuma-		Väliaikainen avustustoimi-	
koti-yhdistys	120	kunta	14
Suomenkieliset kansakoulut	11,561		
		Yhteensä	14,099

Jatkuvien avustusten lakkaamisesta teki Konvalescenthem—Toipumakoti yhdistys 134 ilmoitusta.

Toimistolle tehdyt tiedustelut jakautuivat eri kuukausien kesken seuraavasti:

Tammikuu	178	Heinäkuu	31
Helmikuu	239	Elokuu	56
Maaliskuu	209	Syyskuu	80
Huhtikuu	95	Lokakuu	525
Toukokuu	4,233	Marraskuu	348
Kesäkuu	38	Joulukuu	118

Vuoden varrella jaettiin 501 uutta avustuskorttia.

Rekisteröityjen korttien luku lisääntyi vuoden varrella 2,156:lla ja oli vuoden päättyessä 24,037. Henkilöselvityksien luku lisääntyi 2,170:llä, joista 446 koski henkilöitä, jotka olivat saaneet avustusta ainoastaan hyväntekeväisyisyhdistyksiltä.

43 vuoden varrella kuolleita henkilöitä koskevaa selvitystä poistettiin rekisteristä, joka siis vuoden päättyessä käsitti 18,259 selvitystä. 300 tapauksessa rekisteritoimistolle esitettiin tiedusteluja henkilöistä, jotka eivät nauttineet kotipaikkaoikeutta Helsingissä, 729 tapauksessa toimisto ilmoitti, ettei avustus ollut tarpeellinen, ja 64 tapauksessa todettiin avunetsijän ilmoittaneen väärän osoitteen. Toimitusjohtajalle ilmoitettiin 21 henkilöä saamaan varoituksen kerjuusta.

Avustuksensaajain kokonaisluku. Vaivaishoitohallituksen toimesta vuonna 1921 hoidetuista, elätetyistä ja rahalla avustetuista oli:

Kotonaan suoranaista avustusta saaneita ¹⁾	3,057	Lahjoitettujen varojen ko-	
Mielisairaaloissa y. m. hoidetu-		roilla avustettuja	135
tuja	913	Elänteelle annettuja	1,730
Sokeiden ja raajarikkoisten		Päiväkodeissa hoidettuja	577
hoitoloissa hoidettuja	14	Lastenkoteihin otettuja	453
Sairaaloissa kunnalliskodista		Kunnalliskotiin ja työlaitok-	
erillään hoidettuja	2,568	seen otettuja	1,233
		Yhteensä ²⁾	10,680

Suoranaisia kotiavustuksia annettiin kertomusvuonna yhteensä 3,057 henkilölle, joista 151 asui muilla paikkakunnilla ja sai avustuksen oleskelupaikkakunnan vaivaishoitoviranomaisten välityksellä. Avustuksista osallisia

¹⁾ Avustuksensaajain perheitä (miestä tai vaimoa ja lapsia) lukuunottamatta. —

²⁾ Koska sama henkilö vuoden varrella on voinut saada useanlaatuista avustusta, ei summa esitä avustettujen henkilöiden kokonaislukua, vaan niiden tapausten lukumäärää, joissa vaivaishoidon apua on käytetty.

oli yhteensä 7,468 henkilöä eli 813 miestä, 2,700 naista ja 3,955 lasta. Avustuksia annettiin yhteensä 2,299,932: 59 markkaa eli keskimäärin 752: 34 markkaa kutakin avustuksensaajaa kohti. Keskimääräinen avustus kutakin avustettua perheenjäsentä kohti oli 307: 97 markkaa.

Avuntarpeen aiheutti:

Vanhuus	481	Työnpuute tai pienet tulot ...	921
Mielenvikaisuus	23	Suuri perhe	246
Raajarikkaisuus	99	Muut syyt	56
Sairaus tai kivulloisuus	940		
Perheenlättäjä vankina	62		
Perheenlättäjä kadoksissa tai laiminlyö perhettään	229		
		<u>Yhteensä</u>	<u>3,057</u>

Ylläolevaan lukuun sisältyy 230 perhettä, joissa oli sotaorpoja. Avustettujen sotaorpojen kokonaisluku oli 657.

Avustuksensaajista oli 274 yksinäisiä miehiä, 1,029 yksinäisiä naisia, 58 yksinäisiä lapsia, 148 lapsettomia miehiä ja vaimoja ja 1,548 perheitä, joissa oli lapsia.

Lasten lukumäärä avustetuissa perheissä käy selville seuraavasta yhdistelmästä:

Lasten lukumäärä perheessä.	Perheitä, joihin kuului			Yhteensä.
	mies ja vaimo ynnä lapsia.	yksinäinen mies (leski) ynnä lapsia.	yksinäinen nainen (naimaton, eronnut tai leski) ynnä lapsia.	
1.....	64	4	325	393
2.....	92	9	376	477
3.....	71	7	268	346
4.....	60	4	131	195
5.....	57	1	48	106
6.....	12	—	8	20
7.....	6	—	1	7
8.....	3	—	—	3
9.....	1	—	—	1
<u>Yhteensä</u>	<u>366</u>	<u>25</u>	<u>1,157</u>	<u>1,548</u>
Lapsia yhteensä....	1,133	64	2,700	3,897
Lapsia keskimäärin perhettä kohti..	3.1	2.6	2.3	2.5

Kaupungissa asuvien avustuksensaajain valvontaa toimittivat ensi kädessä vaivashoidon 15 kaitsijaa. Heidän tekemiensä kotikäyntien luku nousi 25,832:een ja jakautui eri tarkastusalueiden kesken seuraavasti:

Alue.	Käyntejä.	Alue.	Käyntejä.	Alue.	Käyntejä.
I.....	1,483	VI.....	1,721	XI.....	1,229
II.....	1,749	VII.....	1,379	XII.....	1,116
III.....	5,270	VIII.....	1,378	XIII.....	1,328
IV.....	1,706	IX.....	1,735	XIV.....	1,663
V.....	1,444	X.....	1,478	XV.....	1,153

Sitäpaitsi välittivät vaivashoidon 4 diakonissaa jonkin verran avustusta ja kävivät perheissä, joissa oli alaikäisiä tai sairaita sekä henkilöiden luona,

jotka eri syistä olivat erityisen hoidon tarpeessa; diakonissojen tekemien kotikäyntien luku oli 13,337.

Avustuksena annettiin osittain rahaa, osittain halkoja, ruoka-annoksia, jalkineita, valmiita vaatteita, kangasta, sukkalankaa y. m. Ruoka saatiin Sofiankadun varrella olevasta kunnan keskuskeittolasta.

Eri laitoksissa hoidetut. Helsingin kaupungin vaivaishoidon kustannuksella hoidettiin vuonna 1921 seuraavissa laitoksissa ja turvakodeissa viessä mainitut henkilömäärät:

Kivelän sairaalan mielisairas- osastolla ja Greijuksen lisä- sairaalassa	337	Seilin mielisairaiden turva- kodissa	17
Nickbyn mielisairaalassa (ynnä elätteelle annettuja mielisai- raita Sipoossa)	539	Sortavalan diakonissalaitok- sessa	2
Lapinlahden mielisairaiden kes- kuslaitoksessa	14	Sokeain miesten työkoulussa	11
Pitkäniemen mielisairaiden kes- kuslaitoksessa	2	Helsingin sokeainkodissa	2
		Åvikin kuuromykkäinkodissa	1
		Muun kunnan välityksellä hoi- dettuja	2
		Yhteensä	927

Kunnalliskodista erillään olevissa sairaaloissa hoidetut. Helsingin kaupungin vaivaishoidon kustannuksella sairaalassa hoidettujen henkilöiden lukumäärä oli:

Yleisen sairaalan eri osastoilla	170	Kulkutautisairaalassa	20
Marian sairaalassa	1,327	Eri parantoloissa	51
Kivelän sairaalassa	770	Lastenkodissa »Droppen» ..	77
Humaliston sairaalassa	135	Muissa sairaaloissa	18
		Yhteensä	2,568

Erinäisten vaivaishoidolle lahjoitettujen, rahatoimikamarin hoitamien rahastojen korot jakoi vaivaishoitohallitus seuraavan laskelman mukaan:

Helmikuussa korkoa:	Smk	Joulukuussa korkoa:	Smk
Aleksandran rahastosta ..	509: 40	Adolf Fredrik Sierckin ra- hastosta	418: 71
Wilhelm Elgin » ..	627: 56	Elsa Maria Lampan rahastosta	919: 73
Gustaf Hanellin » ..	326: 11	Lisette Gardbergin ra- hastosta	62: 71
Hedvig Charlotta Gripen- bergin rahastosta	702: 38	W. J. E. Westzynthiuk- sen rahastosta	1,427: 81
Toukokuussa korkoa:		W. Wavulinin rahast... ..	1,615: 32
Carl Sierckenin rahastosta..	175: 60	Sitäpaitsi nostettiin korkoa:	
Gustava Katharina Broberg- in y. m. rahastoista	909: 34	Emma Grefbergin rahast.	9,569: 07
Lokakuussa korkoa:		Alfred Kordelinin rahast.	9,513: 35
Maria Bergmanin rahast. ..	627: 13	Johan Gustaf Rosen- bergin rahastosta	1,130: 04
		Lasten kesäsiirtolain ra- hastosta	1,266: 86
		Yhteensä Smk	29,801: 12

Kahden viimeksimainitun rahaston korot käytettiin kesäsiirtoloiden kustantamiseksi 7 vaivahoidon huostaansa ottamalle lapselle.

Opintoavustuksiksi varatuista tohtorinna Emma Grefbergin ja Alfred Kordelinin rahastojen korkovaroista annettiin apurahoja opetusta varten oppikoulussa 1 pojalle ja 7 tytölle, ammattikoulussa 3 pojalle ja 5 tytölle, kansakoulun jatkoloukille 1 pojalle ja 3 tytölle, maanmieskoulussa 2 pojalle sekä yksityiskursseilla kielissä, kirjanpidossa tai konekirjoituksessa 1 pojalle ja 2 tytölle. Nämä apurahat vaihtelivat Grefbergin rahastosta 200:sta 1,620 markkaan ja Kordelinin rahastosta 200:sta 600 markkaan ja annettiin kokonaan tai osittain vaivahoidon huostaan otetuille lapsille.

Muut korot jaettiin 150 osassa yhteensä 128 henkilölle.

Elätteleant. Elättelelle annettuihin nähden vuonna 1921 tapahtuneet muutokset käyvät selville seuraavasta taulusta:

	Elättelelle annettuja kaupunkiin.		Elättelelle annettuja maaseudulle.		Elättelelle annettuja yhteensä.	
	Yli 15 v.	Alle 15 v.	Yli 15 v.	Alle 15 v.	Yli 15 v.	Alle 15 v.
Vuodelta 1920 jäljellä olevia	3	431	28	825	31	1,256
Vuoden varrella elättelelle annettuja	—	113	1	329	1	442
Yhteensä	3	544	29	1,154	32	1,698
Näistä:						
Siirrettiin toiselle elätteleantolueelle.....	—	15	—	49	—	64
Vanhemmat tai omaiset ottivat hoitoonsa ..	—	39	—	94	—	133
Toinen kunta otti hoitoonsa	—	11	—	6	—	17
Kasvatuslautakunta otti hoitoonsa	—	1	—	2	—	3
Poistui työkykyisiksi tulleina	—	23	1	63	1	86
Otettiin kunnalliskotiin, kunnan lastenkotiin tai muuhun laitokseen	—	13	3	24	3	37
Kuoli	—	4	—	3	—	7
Sai suoranaista avustusta	2	1	—	—	2	1
Yhteensä vuoden varrella poist.	2	107	4	241	6	348
Vuoteen 1922 oli jäljellä	1	437	25	913	26	1,350
Näistä oli:						
Miehiä tai poikia	—	193	10	482	10	675
Naisia tai tyttöjä	1	244	15	431	16	675

Maaseudulle elättelelle annettujen jakautuminen niiden eri paikkakuntain kesken, missä vaivahoitohallituksella on paikallisasiamiehiä, näkyy seuraavasta taulusta:

Elätteleantolue.	Jäljellä v:lta 1920.		Vuonna 1921 lisäksi tulleita.		Vuonna 1921 poistuneita.		Jäljellä v:een 1922.	
	Yli 15 v.	Alle 15 v.	Yli 15 v.	Alle 15 v.	Yli 15 v.	Alle 15 v.	Yli 15 v.	Alle 15 v.
Espoon pit.	2	77	—	56	1	27	1	106
Kirkkonummen „	7	61	1	10	2	12	6	59
Siuntion „	3	42	—	5	—	5	3	42
Vihdin „	2	89	—	18	—	15	2	92
Helsingin „	3	94	—	33	1	27	2	100
Tuusulan „	—	51	—	13	—	13	—	51

Elätteleentoalue.	Jäljellä v:ltä 1920.		Vuonna 1921 lisäksi tulleita.		Vuonna 1921 poistuneita.		Jäljellä v:een 1922.	
	Yli 15 v.	Alle 15 v.	Yli 15 v.	Alle 15 v.	Yli 15 v.	Alle 15 v.	Yli 15 v.	Alle 15 v.
Sipoon pit.	1	42	—	4	—	5	1	41
Janakkalan »	—	13	—	1	—	4	—	10
Nurmijärven »	1	45	—	11	—	7	1	49
Alavuuden »	—	31	—	—	—	5	—	26
Vähänkyrön »	—	9	—	—	—	2	—	7
Kosken T. l. »	—	8	—	4	—	2	—	10
Marttilan »	—	6	—	1	—	2	—	5
Lapinlahden »	—	7	—	1	—	1	—	7
Joroisten »	—	6	—	—	—	1	—	5
Hausjärven (Ryttylän lastenkodissa)	—	—	—	117	—	43	—	74
Muissa kunnissa ¹⁾	9	244	—	55	—	70	9	229
Yhteensä	28	825	1	329	4	241	25	913
Näistä oli:								
Miehiä tai poikia	9	422	1	190	—	130	10	482
Naisia tai tyttöjä	19	403	—	139	4	111	15	431

Vaivahoitohallituksen paikallisasiamiehet elätteleentoalucilla olivat seuraavin poikkeuksin samat kuin edellisenä vuonna: Joroisten paikallisasiamies pastori A. Pajula erosi vuoden alusta ja hänen seuraajakseen tuli kanttori V. Roos; kesäkuun 1 p:nä erosi Tuusulan paikallisasiamies neiti E. Lönngren ja Janakkalan paikallisasiamies neiti Z. Einola ja seuraajiksi tulivat Tuusulassa neiti H. Savimaa ja Janakkalassa neiti H. Syväne.

Kaikista elättelelle annetuista lapsista oli 160 n. s. sotaorpoja, joiden elättelelentokustannuksia suoritettiin yhteensä 235,006 markkaa, kun taas valtiolta saatiin korvausta 114,699: 18 markkaa.

Elinkustannusten yhä kohotessa oli vaivahoitohallituksen pakko korottaa kaupungissa elättelelle annetuista lapsista suoritettua korvausta tammi-kuun 1 p:stä lähtien 180 markkaan lasta kohti kuukaudessa ja maaseudulle elättelelennetuista pojista suoritettua korvausta 125 markkaan kuussa. Maaseudulle elättelelle annetuista tytöistä maksettiin kuten ennenkin 100 markkaa kuussa.

Tarkastus sujui sekä kaupungissa että maaseudulla häiriöttä.

Lasten käyttäytyminen kodeissa ja kouluissa samoin kuin heidän edistymisensä oli yleensä tyydyttävä. Myöskin lasten terveydentila oli hyvä. Kaupunkiin elättelelle annetut lapset kävivät seuraavia kouluja:

	Suomenkielisiä		Ruotsinkielisiä.		Yhteensä
	Poikia.	Tyttöjä	Poikia.	Tyttöjä.	
Lastentarhaa	4	13	6	9	32
Kansakoulua	62	69	14	29	174
Oppikoulua	—	3	4	6	13
Ammattikoulua	—	4	—	—	4
Yhteensä	66	89	24	44	223

Maaseudulle elättelelle annetuista kävivät kaikki kouluikässä olevat lapset kansakoulua.

¹⁾ Näillä tarkoitetaan kuntia, joihin ei ole asetettu erityisiä asiamiehiä, vaan joissa silmälläpitoa toimittaa asianomainen vaivahoitoviranomainen.

Päiväkodeissa hoidettiin vaivahoidon kustannuksella 577 lasta, joista 292 poikia ja 285 tyttöjä; näistä oli 47 lasta, 26 poikaa ja 21 tyttöä, otettuina vaivahoidon omiin lastenkoteihin.

Sörnäsissä Pengerkadun 4:ssä oleva lastenkoti pidettiin avoinna koko vuoden ja siellä hoidettiin 26 poikaa ja 21 tyttöä yhteensä 6,209 päivää. Elatuskustannukset nousivat 38,453:32 markkaan ollen siis 6:19 markkaa lasta ja päivää kohti. Hoidetuista lapsista oli 73 vuotta nuorempia, 273—7 vuoden ikäisiä ja 137 vuotta vanhempia.

Lastenkodit. Vaivahoitohallitus ylläpiti vuonna 1921 samoja lastenkoteja kuin edellisenä vuonna. Koteihin otettiin ja niistä erosi seuraavat määrät lapsia:

	Oulunkylän lastenkoti.	Kullan torpan lastenkoti.	Koulukoti.	Kaikkiaan.	Niistä	
					Poikia.	Tyttöjä.
Jäljellä vuodesta 1920	70	28	25	123	81	42
Otettiin vuoden varrella	169	89	72	330	186	144
Yhteensä	239	117	97	453	267	186
Näistä:						
Vanhemmat tai omaiset ottivat huostaansa	72	23	22	117	74	43
Muu kunta otti huostaansa.....	3	—	1	4	3	1
Annettiin elätteelle	61	29	28	118	68	50
Otettiin lastenhoitolaitokseen	1	25	10	36	21	15
» sairaalaan	¹⁾ 39	1	2	42	23	19
Kuoli	7	1	—	8	5	3
Yhteensä cronneita	183	79	63	325	194	131
Jäljellä vuoteen 1922	56	38	34	128	73	55
Vuoden varrella koteihin otetuista lapsista oli:						
Avioliitossa syntyneitä	82	73	57	212	122	90
Avioliiton ulkopuolella syntyneitä	87	16	15	118	64	54

Lastenkodeissa oli kertomusvuonna yleensä kohtuullinen määrä hoidokkeja, niin ettei liikasijoitus niitä rasittanut.

Oulunkylän lastenkodissa ilmeni vähäinen hinkuyskäkulkutauti, jonka johdosta 15 lasta siirrettiin kulkutautisairaalaan. Samaten esiintyi eräitä kurkkumädän ja vatsatautiin tapauksia, jotka viimeainitut aiheuttivat suuren kuolleisuuden pientenlasten keskuudessa.

Lastenkodissa vuonna 1921 hoidetusta 239 lapsesta kuoli 20, nimittäin 13 suolikatarriin, 2 kurkkumätään, 1 punatautiin, 2 keuhkoteuteihin ja 2 yleiseen heikkouteen. Kaikki kuolleet olivat 2 vuotta nuorempia.

Kullan torpassa sattui joitakin influenssan ja lievänpuoleisten kuume-tautien tapauksia. Lastenkodissa hoidetusta 117 lapsesta kuoli 1 aivokalvontulehdukseen.

¹⁾ Lapsista kuoli 5 poikaa ja 8 tyttöä, jotka eivät ole laskettuina lastenkodeissa kuolleisiin.

Vaivahoitohallituksen hallinnon alaisten lastenkotien kustannukset käyvät ilmi allaolevasta yhdistelmästä:

	Kokonaiskustannus, Smk.	Lasten elatus- päiviä.	Keskikustannus lasta ja päivää kohti, Smk.
Oulunkylän lastenkoti	400,961: 57	20,643	19: 42
Kullan torpan lastenkoti	167,822: 35	11,473	14: 63
Koulukoti	84,255: 40	6,581	12: 80
Yhteensä	653,039: 32	38,697	16: 88

Lastenkotien ravintokustannukset nousivat 323,241: 14 markkaan ja jakautuivat eri kotien kesken seuraavasti:

	Ravintokustan- nukset, Smk.	Hoidokkien ja henkilökunnan elatuspäiviä.	Ravintokustannus henkilöä ja päivää kohti, Smk.
Oulunkylän lastenkoti	201,099: 11	27,481	7: 32
Kullan torpan lastenkoti	82,276: 13	13,253	6: 21
Koulukoti	39,865: 90	7,958	5: 01
Yhteensä	323,241: 14	48,692	6: 64

Kunnalliskoti ja työlaitos. Vallitseva kallis aika ja työnpuutteen jatkuva lisääntyminen aiheuttivat kunnalliskodin ja työlaitoksen hoidokkimäärän tuntuvaan lisääntymiseen. Kesäkuukausia lukuunottamatta laitokset olivat täpötäynnä miltei viimeistä sijaa myöten. Useassa tapauksessa, laitokseen ottamisen syyn ollessa ohimenevää laatua, esim. työn tai asunonpuute, jäi oleskelu kunnalliskodissa tai työlaitoksessa lyhytaikaiseksi. Vuoden kuluessa laitoksiin otetusta 496 henkilöstä erosi siis 239 eli 48.2 % jo samana vuonna.

Kun kaupungin sairaaloissa vallitsi sijain puutetta, oli useissa tapauksissa pakko hoitaa kunnalliskodissa hoidokkeja, jotka tarvitsivat sairaalahoitoa. Tämän mahdollistuttamiseksi laajennettiin erityisen hoidon tarpeessa olevien hoidokkien osastoa niin että siellä nyt on 56 sijaa; osasto oli miltei koko vuoden täynnä. Kuten toisessa paikassa mainitaan, ehdotti vaivahoitohallitus kaupunginvaltuustolle, että rakennettaisiin erityinen paviljonki sellaisia hoidokkeja varten, vaikka kaupunginvaltuusto kaupungin raha-asian tilan vuoksi ei hyväksynyt ehdotusta.

Kunnalliskotiin ja työlaitokseen oli vuonna 1921 otettuna yhteensä 1,233 henkilöä (vastaten 1,121 vuonna 1920), niistä kunnalliskotiin ja sen eri osastoille 923 (vastaten 925 vuonna 1920) ja työlaitokseen 310 (vastaten 196 vuonna 1920). Kunnalliskotiin otetusta 923 henkilöstä oli 159 miehiä, 651 naisia ja 113 lapsia.

Ikänsä mukaan laitoksiin otetut ryhmittäytyivät seuraavasti:

	Kunnallis- koti.	Työ- laitos.		Kunnallis- koti.	Työ- laitos.
10 vuotta nuorempia ...	113	—	60—70 vuotiaita	150	52
10—20 vuotiaita	27	9	70—80 »	191	32
20—30 »	110	33	80—90 »	65	2
30—40 »	105	57	90—100 »	3	—
40—50 »	60	70			
50—60 »	99	55	Yhteensä	923	310

Kunnalliskodin hoidokeista oli 239 syntynyt Helsingissä ja 684 muilla paikkakunnilla, työlaitoksen hoidokeista taas 88 Helsingissä ja 222 muilla paikkakunnilla.

Hoidokkien keskimäärä päivää kohti oli 712.0 vastaten 665.4 vuonna 1920.

Kunnalliskodissa oli hoidokkien luku vuoden alkaessa 605; vuoden varrella otettiin kotiin 318 ja poistettiin sen kirjoista 350 henkilöä, minkä lisäksi työlaitoksesta siirrettiin 14 miestä, joten hoidokkeja vuoden päättyessä oli yhteensä 587. Työlaitoksessa oli hoidokkien lukumäärä vuoden alussa 132; vuoden varrella otettiin 178 ja poistettiin 154 (joista 14 siirrettiin kunnalliskotiin) niin että hoidokkeja vuoden lopussa oli 156. Yhteensä 490 laitoksista poistetusta lähetettiin 27 muihin kuntiin, 71 siirrettiin sairaaloihin tai muihin laitoksiin, 66 karkasi ja 53 kuoli, kun taas 273 siirtyi vapaaseen elämään.

Kunnalliskodin ja työlaitoksen kirjoissa olleesta 1,233 henkilöstä kuoli kertomusvuonna 53 (49 vuonna 1920), nimittäin 19 miestä, 32 naista ja 2 lasta.

Hoidokkien luku eri kuukausina oli:

	Suurin määrä.	Vähin määrä.	Keskimäärä.		Suurin määrä.	Vähin määrä.	Keskimäärä.
Tammikuussa	753	731	738.5	Elokuussa	708	671	688.6
Helmikuussa	744	733	734.4	Syyskuussa	714	698	705.3
Maaliskuussa	746	731	741.4	Lokakuussa	728	708	719.4
Huhtikuussa	736	709	722.6	Marraskuussa	731	719	724.0
Toukokuussa	715	698	706.8	Joulukuussa	735	724	729.6
Kesäkuussa	703	658	672.3				
Heinäkuussa	672	653	662.0	Koko vuonna	753	653	712.0

Hoitopäivien kokonaismäärä oli vuonna 1921 259,863; suurin oli hoitopäivien luku maaliskuussa ollen 22,984 päivää ja pienin kesäkuussa, jolloin hoitopäiviä oli 20,169. Hoitopäivien keskimäärä oli kertomusvuonna 712.0 vastaten 665.4 vuonna 1920.

Maanviljelyksestä, sianhoidosta ja pesulaitoksesta aiheutuneita menoja lukuunottamatta nousivat kunnalliskodin ja työlaitoksen kokonaismenot 3,460,095: 31 markkaan. Elatuspäiviä oli 292,433, joista 259,863 hoidokkien, 24,627 palveluskunnan ja 7,943 virkailijain elatuspäiviä. Bruttokustannus hoidokkia ja päivää kohti oli siis 13: 32 markkaa. Jos vähennetään tulot, joita oli 182,252: 88 markkaa, saadaan todelliseksi keskekustannukseksi 12: 61 markkaa. Jos taas maanviljelyksen, sianhoidon ja pesulaitoksen sekä menot että tulot otetaan huomioon, saadaan keskekustannukseksi hoidokkia ja päivää kohti 11: 14 markkaa. Ruokintaan kulutettiin vuoden varrella ravintoaineita 1,729,547: 20 markan arvosta, niin että ravintokustannukset henkilöä ja päivää kohti olivat 5: 91 markkaa, vastaten 5: 16 markkaa vuonna 1920.

Hoidokkien työ. Kuten edellisinkin vuosina pidettiin kunnalliskodin hoidokkeja itsekatkin kykynsä mukaisessa sopivassa työssä, mikä ilmenee siitäkin että kaikki vuoden varrella hankitut vaatekappaleet ja suurin osa kalustosta olivat hoidokkien valmistamia ja kunnossa pitämiä. Sitäpaitsi suoritettiin ompelutöitä Kivelän ja Marian sairaaloille.

Kunnalliskodissa oli kertomusvuonna 20 naispuolista hoidokkia, jotka olivat otetut laitokseen tehdäkseen työtä itselleen tai lapsilleen, hyvittäneet kaupungille yhteensä 13,632: — markkaa. Työlaitoksessa oli 73 samasta syystä laitokseen otettua hoidokkia hyvittänyt kaupungille yhteensä 47,871 markkaa.

Työtehon lisäämiseksi suoritettiin hyvällä menestyksellä urakkatyötä.

Pesulaitos. Kunnalliskodin pesulaitoksessa suoritettiin Kivelän ja Humaliston sairaalan sekä vaivashoidon lastenkotien vaatteiden pesu, minkä ohessa siellä pestiin yksityishenkilöille. Kunnalliskodissa puhdistetut ja mankeloidut vaatteet, kunnalliskodin ja työlaitoksen oma pesu lukuunotettuna, painoivat 225,522 kiloa ja tuottivat kaupungille 361,162: 15 markkaa.

Maanviljelys ja puutarhanhoito. Maanviljelystä harjoitettiin kertomusvuonna voimaperäisemmin kuin aikaisempina vuosina, ja siitä oli tuloja 123,709 markkaa. Sato käsitti 1,750 hl perunoita, 23,000 kiloa kaalia, 16,500 kiloa lanttuja, 7,080 kiloa porkkanoita, 6,240 kiloa punajuuria, 6,000 kiloa heiniä, 4,026 kiloa kauroja ja 4,000 kiloa vihantarehua sekä ruokalan muiden puutarhatuotteiden tarpeen.

Sianhoito. Sikakanta oli vuoden alussa 273 eläintä ja vuoden päättyessä 367 eläintä. Vuoden varrella myytiin 147 porsasta. Sianlihaa toimitettiin kunnalliskodille 18,122 kiloa, Marian sairaalalle 2,322 kiloa, Kivelän sairaalalle 2,825 kiloa, kulkutautisairaalalle 1,548 kiloa, Humaliston sairaalalle 212 kiloa, palokunnalle 670 kiloa ja makkaratehtaille 187 kiloa eli yhteensä 25,886 kiloa. Sianruoka saatiin kunnalliskodin omasta ruokalasta, kaupungin sairaaloista, kunnallisesta keskuskeittolasta, lihantarkastusasemalta ja kaupungin puhtaanapitolaitokselta. Vuoden 1921 tulot nousivat 412,669: 75 markkaan menojen ollessa 174,864: 63 markkaa.

Lääkärihoito. Kunnalliskodin lääkärillä oli vastaanotto kaksi kertaa viikossa. Polikliinisten käyntien luku oli vuonna 1921 2,002, ja ne jakautuivat vuoden eri kuukausien kesken seuraavasti:

Tammikuu	211	Elokuu	192
Helmikuu	128	Syyskuu	177
Maaliskuu	109	Lokakuu	175
Huhtikuu	147	Marraskuu	179
Toukokuu	169	Joulukuu	179
Kesäkuu	119		
Heinäkuu	217		
			Yhteensä 2,002

Vuoden kuluessa kuoli 53 hoidokkia, jotka kuolemansyitä silmälläpitäen jakautuivat seuraavasti:

Sydänvika	18	Syöpä	2
Vanhuudenheikkous	16	Suolitauti	1
Keuhkotulehdus	7	Keuhkotuberkulosi	1
Verenmyrkytys	5	Munuaistauti	1
Halvaus	2		
			Yhteensä 53

Kuolleiden ikäryhmitys käy selville allaolevasta yhdistelmästä:

3 vuotta nuorempia	2	70—80 vuotiaita	16
30—40 vuotiaita	1	80—90 »	11
40—50 »	1	90—100 »	2
50—60 »	3		
60—70 »	17		
			Yhteensä 53

Vaivahoidon tulot ja menot. Allaolevassa taulussa esitetään tietoja vaivahoidon arvioiduista ja todellisista tuloista ja menoista vuonna 1921¹⁾:

Tulot:	Arvioidut tulot ja menot.			Todelliset tulot ja menot.	Määrä, jolla todelliset tulot ja menot ylittivät (+) tai alittivat arvioidut.		
	Menosäännön mukaan.	Lisämäärärahat.					
Tuloja kunnalliskodista	760,000	—	—	973,017	33 + 213,017	33	
Sen työlaitoksesta	150,000	—	—	106,776	45 — 43,223	55	
Korvausta köyhäin eläuksesta	600,000	—	—	2,910,009	37 + 2,310,009	37	
Yhteensä Smk.	1,510,000	—	—	3,989,803	15 + 2,479,803	15	
Menot:							
Vaivahoitohallitus	385,340	—	705,829	96	1,080,129	75 — 11,040	21
Vaivahoidon kassa- ja tili-laitos	52,733	34	93,053	15	137,097	57 — 8,688	92
Kunnalliskoti ja sen yhteydessä olevat laitokset (yhteiset kustannukset)	93,775	—	114,618	18	203,248	25 — 5,144	93
Kunnalliskoti	2,935,530	58	115,818	38	2,569,482	76 — 481,866	20
Työlaitos	883,444	25	65,281	64	687,364	30 — 261,361	59
Oulunkylän lastenkoti	449,761	50	41,819	18	400,961	57 — 90,619	11
Kullan torpan lastenkoti	285,160	50	14,646	66	167,822	35 — 131,984	81
Maanviljelys	84,500	—	—	—	69,594	59 — 14,905	41
Sianhoito	166,900	—	11,125	—	174,864	63 — 3,160	37
Pesulaitos	237,550	—	33,036	69	269,542	60 — 1,044	09
Elätteelleantokustannukset	2,500,000	—	217,106	70 ²⁾	2,717,092	78 — 13	92
Sairaanhoidokustannukset	1,800,000	—	343,424	30	1,966,039	80 — 177,384	50
Mielisairaiden hoitokustannukset	1,600,000	—	400,000	—	1,986,756	90 — 13,243	10
Lääkkeet	85,000	—	21,575	70	106,575	70 —	—
Suoranaiset avustukset	1,800,000	—	500,000	—	2,299,932	59 —	67 41
Päiväkotihoidon kustantamiseksi lapsille	150,000	—	—	—	107,708	02 —	42,291 98
Hautauskulut	50,000	—	—	—	42,272	10 —	7,727 90
Yhteensä Smk.	13,559,695	17	2,677,335	54	14,986,486	26	— 1,250,544 45

Kaupungin 1921 vuoden budjettiin olivat vaivahoidon määrärahat merkityt 14,309,695: 17 markan määräisinä, niistä kuitenkin 750,000 markkaa arvaamattomiin tarpeisiin kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti. Siten jäi vaivahoidon menoihin 13,559,695: 17 markkaa. Tämä summa osoittautui kuitenkin riittämättömäksi yhä kohonneihin kustannuksiin, minkä johdosta vuoden varrella myönnettiin lisäystä menosääntöön merkittyihin eri määrärahoihin yhteensä 2,677,335: 54 markkaa. Varsinaisia menoja oli 14,986,486: 26 markkaa ja ne ylittivät siis menosäännön mukaiset määrärahat 1,426,791: 09 markalla. Kalliinajanlisäyksinä maksettiin virka- ja palvelusmiehille 1,121,447: 44 markkaa. Jos menojen kokonaismäärästä, 16,107,933: 70 markasta, vähennetään tulot, 3,989,803: 15 markkaa, jää jäljelle 12,118,130: 55 markkaa, mikä määrä siis edustaa kunnan todellisia vaivahoitomenoja vuonna 1921. Vuoden alussa oli perimättömiä saatavia vierailta kunnilta ja

¹⁾ Yksityiskohtaiset tiedot ovat julkaistuina Helsingin kaupungin tilastossa V. 6. 1921. — ²⁾ Tähän sisältyvät menot koulukodista, 84,255; 40 markkaa.

yksityishenkilöiltä, jotka oli tuomittu suorittamaan elatuskorvausta, 719,137: 06 markkaa sekä valtiolta sellaisten henkilöiden hoidosta, joiden elatus voimassa olevan vaivahoitoasetuksen mukaan on sen asiana, 430,576: 25 markkaa eli yhteensä 1,149,713: 31 markkaa. Vuoden varrella tuli näitä saatavia lisäksi 1,015,946: 30 ja 891,909 markkaa, mihin on lisättävä saatava n. s. sotaorpojen hoidosta 408,320: 02 markkaa eli yhteensä 2,316,175: 32 markkaa, jota vastoin 868,966: 62 markkaa kannettiin ja 219,947: 88 markkaa poistettiin. Vuoden päättyessä tekivät siis vaivahoidon saatavat valtiolta 1,498,539: 73 markkaa ja muilta kunnilta ja yksityishenkilöiltä 878,434: 40 markkaa eli yhteensä 2,376,974: 13 markkaa.

Taulu I. Vaivahoitohallituksen sihteeriosaston kirjeenvaihto vuonna 1921.

Laitos tai viranomaisen, jolta saapui tai jolle lähetettiin kirjelmää.	Saapuneita kirjelmää, jotka koskivat					Lähetettyjä kirjelmää, jotka koskivat				
	Helsingin kaupungille tehtyjä korvausvaatimuksia.	Toiselle kunnalle tehtyjä korvausvaatimuksia.	Yksityisille elatusvelvoille tehtyjä korvausvaatimuksia.	Muita asioita.	Yhteensä.	Helsingin kaupungille tehtyjä korvausvaatimuksia.	Toiselle kunnalle tehtyjä korvausvaatimuksia.	Yksityisille elatusvelvoille tehtyjä korvausvaatimuksia.	Muita asioita.	Yhteensä.
Vaivahoitohallitus ja kunnan lautakunnat	736	347	—	—	1,083	471	483	—	—	954
Yksityiset henkilöt, yhtymät tai laitokset	54	28	—	—	82	52	42	—	—	94
Pastorinvirastot	37	499	17	—	553	38	544	21	—	603
Poliisilaitokset	35	372	—	—	407	35	379	—	—	414
Kruununnimismiehet	4	91	—	—	95	4	98	—	—	102
Henki- tai kihlakunnan kirjurit	40	816	—	—	856	49	914	—	—	963
Maaherra	99	577	64	—	740	54	515	71	—	640
Korkein hallinto-oikeus ..	11	79	7	—	97	9	64	3	—	76
Kaupunginvaltuusto	—	—	—	19	19	—	—	—	24	24
Rahatoimikamari	—	—	—	34	34	—	—	—	37	37
Palkkalautakunta	—	—	—	9	9	—	—	—	9	9
Muut viranomaiset	—	—	—	24	24	—	—	—	23	23
Yhteensä	1,016	2 809	88	86	3,999	712	3,039	95	93	3,939

Taulu II. Työaineiden käyttö Helsingin kaupungin työlaitoksen työpajoissa vuonna 1921.

	Säästö vuodelta 1920.		Vuoden varrella ostettu.		Yhteensä.		Vuoden varrella käytetty.		Säästö vuoteen 1922.	
	Smk.		Smk.		Smk.		Smk.		Smk.	
Sepänpaja	4,979	42	13,093	07	18,072	49	14,738	44	3,334	05
Suutarintyöpaja	4,671	23	192,146	55	196,817	78	179,999	72	16,818	06
Räätälin »	1,978	30	52,070	04	54,048	34	45,559	94	8,488	40
Puusepän »	50,450	03	61,334	24	111,784	27	47,146	85	64,637	42
Maalarin »	1,925	34	21,037	51	22,962	85	19,472	23	3,490	62
Kirjansidontatyöt	539	27	2,151	33	2,690	60	1,250	07	1,440	53
Sekalaiset työt	10,822	47	1,220	25	12,042	72	3,201	05	8,841	67
Yhteensä Smk.	75,366	06	343,052	99	418,419	05	311,368	30	107,050	75

Taulu III. Katsaus vaivahoitohallituk-

	Henkilöitä, jotka on lähetetty								Jaettu lääkkeitä.	Jaettu sairausparaseleja.	Myönnetty maksuton lääkehoitoa.	Kustannettu hautausia.
	Kunnalliskotin ja työaitokseen.	Kunnan lastenkoteihin.	Muihin lastenkoteihin.	Eri päiväkoteihin.	Valtion sairaaloihin.	Kaupungin sairaaloihin.	Yksityisiin sairaaloihin.	Yhteensä.				
Pääkanslia.												
Tammikuu	19	8	1	14	105	9	—	156	97	3	12	9
Helmikuu	13	6	—	31	118	7	—	175	89	2	16	11
Maaliskuu	8	11	—	10	116	9	—	154	151	1	17	5
Huhtikuu	3	10	—	10	115	7	—	145	139	1	15	9
Toukokuu	11	3	—	2	81	7	—	104	124	—	12	3
Kesäkuu	6	5	—	8	93	7	—	119	103	1	2	5
Heinäkuu	12	8	—	12	94	5	—	131	110	—	4	10
Elokuu	28	13	—	—	67	8	—	116	103	—	18	16
Syyskuu	20	12	—	36	126	10	—	204	109	2	15	5
Lokakuu	13	23	—	19	120	7	1	183	110	1	6	7
Marraskuu	9	10	—	6	126	9	—	160	111	1	16	7
Joulukuu	12	4	—	1	86	8	—	111	146	2	26	8
Yhteensä	154	113	1	149	1,247	93	1	1,758	1,392	14	159	95
Haarakanslia I.												
Tammikuu	23	1	—	31	83	7	—	145	123	2	34	8
Helmikuu	25	3	1	30	92	4	—	155	123	1	23	8
Maaliskuu	33	5	—	16	60	5	—	119	168	6	40	3
Huhtikuu	30	11	—	47	80	7	—	175	170	9	42	3
Toukokuu	31	3	—	3	63	5	—	105	181	3	45	3
Kesäkuu	11	12	—	6	53	2	—	84	161	2	24	5
Heinäkuu	25	5	—	13	39	3	—	85	132	2	31	3
Elokuu	26	14	—	9	61	4	—	114	121	5	27	6
Syyskuu	17	12	—	29	52	9	—	119	116	7	12	4
Lokakuu	27	5	—	29	76	4	—	141	97	4	18	3
Marraskuu	24	8	—	12	96	13	1	154	152	4	49	1
Joulukuu	23	5	—	9	66	5	—	108	110	4	22	4
Yhteensä	295	84	1	234	821	68	1	1,504	1,654	49	367	51
Haarakanslia II.												
Tammikuu	5	10	—	36	35	5	—	91	79	3	58	2
Helmikuu	4	5	—	59	17	23	—	108	63	7	61	1
Maaliskuu	1	5	—	44	31	3	1	85	87	3	64	—
Huhtikuu	1	1	—	33	26	1	1	63	75	3	49	2
Toukokuu	2	6	—	19	28	4	3	62	73	2	62	1
Kesäkuu	3	3	—	35	25	2	3	71	54	—	41	1
Heinäkuu	5	1	—	19	28	6	—	59	34	5	56	2
Elokuu	8	1	—	14	30	2	2	57	33	—	49	4
Syyskuu	9	4	—	51	21	1	2	88	50	—	41	1
Lokakuu	6	7	3	60	25	4	4	109	45	4	52	3
Marraskuu	4	4	1	18	18	2	3	50	97	—	97	3
Joulukuu	7	3	—	24	37	4	1	76	94	1	82	4
Yhteensä	55	50	4	412	321	57	20	919	784	28	712	24

sen kansliain työhön vuonna 1921.

Varattomuudentodistuksia annettu.							Myyntetty suoranaisia avustuksia ja etteelleanto-maksuja.	Tehtyjä hakemuksia.	Eväytyjä hakemuksia.	Muuta asioita.	Käsiteltyjä asioita yhteensä.
Oikeusapua varten.	Verojen maksuun.	Passia varten.	Eläkeitä varten.	Parantolaan pääsemiseksi.	Koulunkäyntiä varten.	Muihin tarkoituksiin.					
14	32	3	4	4	—	9	1,214	362	40	93	2,052
8	171	3	1	2	—	8	1,302	417	56	95	2,356
18	94	2	—	3	—	2	1,409	432	53	84	2,425
12	30	8	3	5	—	13	1,274	504	32	82	2,272
15	18	3	2	3	2	4	1,145	412	39	88	1,974
14	11	3	1	4	—	2	1,056	407	56	78	1,862
14	2	9	1	2	—	3	994	391	38	89	1,798
13	36	9	1	5	1	5	1,064	265	42	60	1,754
15	1	14	2	3	6	6	1,190	425	57	68	2,122
14	106	5	6	4	2	5	1,352	545	153	65	2,564
18	133	11	1	4	1	1	1,306	516	106	71	2,463
18	54	10	3	1	1	4	1,402	574	178	97	2,635
173	688	80	25	40	13	62	14,708	5,250	850	970	26,277
24	9	—	1	5	1	7	1,220	336	143	374	2,432
10	152	1	1	3	—	14	1,504	339	142	290	2,766
15	47	4	1	3	—	9	1,660	364	156	318	2,913
21	9	2	—	2	—	5	1,487	300	125	426	2,776
19	14	—	—	—	—	—	1,191	278	96	470	2,405
16	6	2	1	—	1	4	1,045	123	72	236	1,782
21	2	4	1	1	—	3	1,030	205	76	212	1,808
20	1	2	—	1	—	16	920	204	61	327	1,825
6	2	2	—	2	6	8	963	309	68	463	2,087
16	1	3	—	2	—	2	1,202	270	62	398	2,219
9	3	1	—	—	—	14	1,392	302	125	372	2,578
6	—	—	—	1	1	1	1,761	258	113	150	2,539
183	246	21	5	20	9	83	15,375	3,288	1,239	4,036	28,130
3	15	—	—	—	1	1	1,069	237	133	81	1,773
4	68	—	1	1	1	3	1,266	225	116	58	1,983
5	17	—	—	—	—	2	1,281	169	167	60	1,940
8	7	1	—	1	—	3	1,104	234	146	71	1,767
6	8	1	1	—	1	1	885	178	108	63	1,452
2	6	—	1	—	—	—	684	205	87	57	1,209
5	1	—	—	—	—	5	568	146	83	74	1,038
7	—	—	—	1	—	7	656	140	96	73	1,123
7	—	1	1	—	—	3	722	193	64	59	1,230
5	—	—	—	1	—	1	919	261	79	49	1,528
7	—	1	—	—	—	2	1,076	236	85	70	1,724
4	—	—	—	—	—	2	1,187	187	84	57	1,778
63	122	4	4	4	3	30	11,417	2,411	1,248	772	18,545